

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

AİLE İÇİ ŞİDDETLE MÜCADELE EL KİTABI

KADINA YÖNELİK
AİLE İÇİ ŞİDDETLE
MÜCADELE PROJESİ

UNITED NATIONS POPULATION FUND

T.C. BAŞBAKANLIK KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kadınlar İçin Aile İçi Şiddetle M¼cadele El Kitabı,
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından
Avrupa Birliğinin mali katkısı ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonunun
teknik desteğiyle yürüt¼len
Kadına Yönelik aile içi Şiddetle M¼cadele Projesi
kapsamında hazırlanmıştır.

Bu yayın Avrupa Birliği desteği ile basılmıştır ve hiçbir şekilde
Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

ÖNSÖZ 2

I.BÖLÜM: KADINA YÖNELİK AİLE İÇİ ŞİDDET NEDİR

1. Aile İçi Şiddet Nedir? 6
2. Şiddet Türleri 7
  - a) Fiziksel Şiddet 7
  - b) Psikolojik Şiddet 7
  - c) Cinsel Şiddet 8
  - d) Ekonomik Şiddet 8

II.BÖLÜM: ŞİDDETE MARUZ KALDIĞINIZDA YA DA RİSK ALTINDAYKEN BAŞVURABİLECEĞİNİZ KURUM VE KURULUŞLAR

1. İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri 11
2. Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı 13
3. Sağlık Kuruluşları 13
4. Polis Merkezleri, Jandarma Karakolları 14
5. Cumhuriyet Savcılığı 15
6. Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri 16
7. Baroların Kadın Danışma Merkezleri ve Adli Yardım Kurulları 17
8. Kadın Sivil Toplum Kuruluşları 18

III.BÖLÜM: ŞİDDETE MARUZ KALDIĞINIZDA HAKLARINIZ NELERDİR?

1. 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun 21
2. Türk Ceza Kanununda Aile İçi Şiddet 26
3. Medeni Kanun ve Aile İçi Şiddet 31

Bir insan hakları ihlali olan kadına yönelik aile içi şiddet, gelir ve eğitim düzeyi ne olursa olsun farklı toplumlarda, farklı kültürlerde yaşayan kadınların ortak sorunudur. Yapılan araştırmalar kadınların özellikle ev içinde yaşadıkları şiddetin yaygınlığını ortaya koymaktadır. Tüm dünyada kadınlar, kocaları, babaları, erkek kardeşleri, ya da akrabalık ilişkisi bulunan diğer aile üyeleri tarafından şiddete maruz kalabilmektedir. Kadına yönelik aile içi şiddet, birçok kadının eğitim ve çalışma olanaklarından mahrum olmasına, sakat kalmasına hatta ölmesine neden olabilmektedir.

Aile içinde kadınların maruz kaldığı şiddet, yakın zamanlara kadar tüm dünyada aile içi mahrem bir sorun olarak görülmekteydi. Ancak bugün kadına yönelik aile içi şiddet, geniş bir toplumsal çerçevede sosyo-kültürel bir sorun olarak ele alınmakta, kadının insan hakları ihlali ve bir halk sağlığı problemi olarak kabul edilmekte ve önlenmesi için tedbirler geliştirilmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadına yönelik aile içi şiddet, insan onuruna yapılan bir saldırı olarak kabul edilmekte ve kadının en temel insan haklarının ihlali olarak görülmektedir. Kadına yönelik aile içi şiddet konusundaki bu anlayış, yasalarımıza, özellikle son yıllarda yapılan düzenlemeler ile yansıtılmıştır. Bu düzenlemeler ile aile içi şiddet uygulayan kişilere yönelik cezalar da artırılmıştır. Bunun yanında, aile içi şiddet uygulayanların sağlık kuruluşlarında muayene ve tedavi görmelerine olanak sağlayan düzenlemeler de yapılmıştır. Yasal düzenlemelerin yanı sıra, kadına yönelik aile içi şiddetin engellenmesi için kamuoyunda duyarlılık yaratmayı amaçlayan çalışmalar da artarak sürdürülmektedir. Bu sorunun çözülmesi için kamu, özel sektör ve kadınlara yönelik çalışmalar yürüten sivil toplum kuruluşları topyekün mücadele etmektedirler.

Suçluların cezalandırılması, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesi için yasal alanda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ancak kadına yönelik aile içi şiddetin ortadan kalkması için sadece yasal düzenlemeler yapılması yeterli değildir. Bu yasal düzenlemelerin ne gibi haklar ve sorumluluklar getirdiğinin toplumun tüm kesimleri tarafından bilinmesi son derece önemlidir.

Bu çerçevede, elinizde bulunan bu el kitabında, aile içi şiddete maruz kalan kadının şiddetle baş etmesine destek olmak üzere başvurabileceği kurum ve kuruluşlar tarafından sunulan hizmetler ve yasal haklar herkesin yararlanabilmesine imkân verecek şekilde, sade bir dil kullanılarak açıklanmaktadır.

Esengül CİVELEK
T.C. Başbakanlık
Kadının Statüsü Genel Müdürü

KADINA YÖNELİK AİLE İÇİ ŞİDDET NEDİR

- AİLE İÇİ ŞİDDET NEDİR
- ŞİDDET TÜRLERİ
  - FİZİKSEL ŞİDDET
  - PSİKOLOJİK ŞİDDET
  - CİNSEL ŞİDDET
  - EKONOMİK ŞİDDET

I. AİLE İÇİ ŞİDDET NEDİR?

Eşinizin size veya çocuklarınıza ya da sizinle aynı evde yaşayan akrabalarınıza yönelik;

Sizinle aynı evde yaşayan herhangi bir akrabanızın, size ya da evdeki diğer kişilere yönelik;

Evli olmanıza rağmen kendi isteğinizle veya mahkeme kararı ile ayrı evlerde yaşadığınız eşinizin, size yönelik;

tehdit, baskı ve kontrol içeren, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmenize veya acı çekmenize sebep olan her türlü davranışı AİLE İÇİ ŞİDDETTİR.

2. ŐİDDET TŪRLERİ

a) Fiziksel Şiddet

Tokat atmak, tekmelemek, yumruklamak, hırpalamak, kolunu bűkmek, boęazını sıkmak, baęlamak, saęını çekmek, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, kezzap veya kaynar suyla yakmak, vűcudunda sigara sűndűrmek, ellerini ayaklarını ezmek, sakat bırakmak, iŐkence yapmak, saęlıksız koŐullarda yaŐamaya mecbur bırakmak, saęlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olarak bedensel zarar gűrmesine neden olmak gibi eylemler **FİZİKSEL ŐİDDETTİR.**

Kadına yűnelik fiziksel Őiddetin en aęır biyimlerinden biri, **tűre/namus** bahanesiyle kadına uygulanan Őiddettir. Kadının giydięi kıyafet, gittięi yer, yabancı kiŐilerle konuŐması, evlilik dıŐı iliŐkisinin olması, evlilik dıŐı hamile kalması, bakire olmaması, ailenin ya da akrabalarının uygun gűrdűęű kiŐi ile evlenmek istememesi, boŐanması gibi bahanelerle kadına eŐi ya da akrabaları tarafından Őiddet uygulanması ya da űldűrűlmesi **TűRE/NAMUS BAHANESİYLE** kadına uygulanan Őiddettir. Ne yazık ki, bu suŐun iŐlenmesine eŐ ya da akrabalar karar verebilmek-tedir. Tűre/namus bahanesiyle kadına uygulanan Őiddet yasalarımıza gűre suŐtur ve cezalandırılmaktadır.

b) Psikolojik Şiddet

Baęırmak, korkutmak, kűfűr etmek, tehdit etmek, hakaret etmek, ailesiyle akrabalarıyla, komŐularıyla, arkadaŐlarıyla ya da baŐkalarıyla gűrűŐtűrmemek, eve kapatmak, kűűk dűŐűrmek, çocuklarından uzaklaŐtırmak, kiskanlık bahanesiyle sűrekli kontrol altında tutmak, baŐka kadınlarla kıyaslamak, kadının nasıl giyineceęi,

nereye gideceği, kimlerle görüŖeceđi konusunda baskı yapmak, kadının kendini geliŖtirmesine engel olmak gibi eylemler **PSİKOLOJİK ŖİDDETTİR.**

c) Cinsel Ŗiddet

Evli olduğu kiŖi bile olsa kadını istemediği yerde, istemediği zamanda ve istemediği biçimlerde cinsel iliŖkiye zorlamak (tecavüz), baŖkalarıyla cinsel iliŖkiye zorlamak, cinsel organlara zarar vermek, çocuk doğurmaya ya da doğurmamaya, kürtaja, enseste (akrabalar arası cinsel taciz ve tecavüz), fuhuŖa zorlamak, zorla evlendirmek, telefonla-mektupla ya da sözlü olarak cinsel iğerikli rahatsızlık verici davranıŖlarda bulunmak gibi eylemler **CİNSEL ŖİDDETTİR.**

d) Ekonomik Ŗiddet

Para vermemek veya kısıtlı para vermek, ailenin tasarrufları, gelir ve giderleri konusunda bilgi vermemek, kadının mallarını ve diğer gelirlerini elinden almak, ęalıŖmasına izin vermemek, istemediği iŖte zorla ęalıŖtırmak, ęalıŖyorsa iŖ hayatını olumsuz etkileyecek kısıtlamalar getirmek, aileyi ilgilendiren ekonomik konularda kadının fikrini almadan tek baŖına karar vermek gibi eylemler **EKONOMİK ŖİDDETTİR.**

ŞİDDETE MARUZ KALDIĞINIZDA YA DA RİSK ALTINDAYKEN BAŞVURABİLECEĞİNİZ KURUM VE KURULUŞLAR

- İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜKLERİ
- ALO 183 AİLE, KADIN, ÇOCUK VE ÖZÜRLÜ
SOSYAL HİZMET DANIŞMA HATTI
- SAĞLIK KURULUŞLARI
- POLİS MERKEZLERİ, JANDARMA
KARAKOLLARI
- CUMHURİYET SAVCILIĞI
- BELEDİYELERİN KADIN DANIŞMA
MERKEZLERİ
- BAROLARIN KADIN DANIŞMA MERKEZLERİ
VE ADLİ YARDIM KURULLARI
- KADIN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

I. İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri

a) Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri

İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde (ilçelerde varsa İlçe Sosyal Hizmetler Müdürlüklerinde) şiddete maruz kalmış kadınlara, sosyal çalışma yapan görevliler tarafından ihtiyaçları doğrultusunda ücretsiz danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

Bulduğunuz yerde il ya da ilçe sosyal hizmetler müdürlüğü yoksa Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı Aile Danışma Merkezleri ve Toplum Merkezleri gibi diğer kuruluşlara da başvurarak danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinden yararlanabilirsiniz.

b) Kadın Konukevleri/Sığınmaevleri

Kadın konukevinde kalmak için başvurular da İl Sosyal Hizmet Müdürlüklerine yapılır. Konukevi ya da diğer adıyla sığınmaevi, şiddete uğrayan veya risk altındaki kadınların varsa beraberlerindeki çocukları ile birlikte, geçici süre ile barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmaktadır.

i. Konukevlerinin/Sığınmaevlerinin başlıca özellikleri nelerdir?

- Gizlilik ve güvenlik ilkesi uygulanır. Kuruluşun adresi, telefon numarası gizli tutulur. Kadınlara ilgili bilgi ve belgeler hiçbir şekilde açıklanmaz.
- Her kadın kendi hayatı ile ilgili kararları kendisi verir, kimse ona baskı veya zorlama yapamaz.

- Kadınlar, 0-12 yaş arasında kız veya erkek çocuklarıyla birlikte kalabilmektedir; 12 yaşın üstünde olan kız veya erkek çocukların durumu uzmanlar tarafından değerlendirilir ve çocuklar durumlarına uygun kuruluşlara yerleştirilmektedirler.
- Kuruluşta kalma süresi üç aydır. Gerektiğinde kalma süreleri uzatılır.

ii. **Konukevinden/Sığınmaevinden Nasıl Ayrılabilirsiniz?**
İstediğiniz zaman bir dilekçe vererek ayrılabilirsiniz.

iii. **Konukevinde/Sığınmaevinde Neler Yapılır?**

- Güvenli barınma imkânı sağlanır,
- Psikolojik ve sosyal destek sağlanabilir,
- Barolar ile işbirliği yapılarak hukuksal danışmanlık hizmeti verilebilir,
- İş ve meslek edindirmeye yönelik çalışmalar yapılabilir,
- Çocuklara yönelik destek sağlanabilir,
- Bazı durumlarda, küçük el harçlığı verilebilir ya da sosyal yardımlardan yararlanması için destek olunabilir,
- Konukevi/sığınmaevinden ayrıldıktan sonra kendi evini tutmak isteyenlere, bu konuda destek olunabilir,

- Sağlık hizmeti sağlanabilir, sosyal güvencesi olmayanlara yeşil kart çıkartmaları için rehberlik yapılabilir,
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun diğer hizmetlerinden (cretsiz kreş, ayni-nakdi yardım gibi) yararlanmaları sağlanabilir.

2. Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı olarak çalışan ALO 183 hattı, şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan ve desteğe gereksinimi olan kadınlara ve çocuklara psiko-lojik, hukuki ve ekonomik alanda danışmanlık hizmetleri sunmakta ve yararlanabilecekleri hizmet kuruluşları konusunda bilgi vermektedir.

ALO 183 cretsiz bir danışma hattıdır. Türkiye'nin her yerinden 7 gün 24 saat herhangi bir telefondan 183 numarasını çevirerek aile içi şiddeti durdurmak için gerekli destek ve korumaya nasıl ulaşacağınız konusunda bilgi alabilirsiniz.

3. Sağlık Kuruluşları

Şiddete maruz kaldığınızda ya da böyle bir risk altındayken bulunduğunuz yere en yakın sağlık kuruluşuna (sağlık ocağı, sağlık evi, aile hekimliği, hastanelerin acil servisleri gibi) başvurabilirsiniz. Sağlık kuruluşlarında tedaviniz yapılır ve yaşadığınız şiddeti belgeleyen bir rapor düzenlenir.

4. Polis Merkezleri ya da Jandarma Karakolları

Evinize en yakın polis merkezine ya da jandarma karakoluna giderek veya telefonla olayla ilgili şikâyetinde bulunabilirsiniz.

Aynı zamanda 7 gün 24 saat 155 Polis İmdat veya 156 Jandarma İmdat Hattına telefon ederek yasal sürecin başlaması için başvuruda bulunabilirsiniz.

Aile İçi Şiddet Nedeniyle Polis Merkezlerine Başvurduğunuzda Polisin Yapacağı İşlemler Şunlardır:

- Sizi dinler, şikâyetinizin ne olduğunu anlar,
- Cumhuriyet Savcısını bilgilendirir, onun talimatlarını alır ve adli işlemlere başlar,
- Mağduriyetinizin tespiti ve gerekli tedavi için sizi en yakın sağlık kuruluşuna sevk eder ve sağlık raporunuzu alır,
- Olaya karışan tarafları tespit eder, delilleri toplar,
- İhtiyacınız varsa, size ücretsiz avukat görevlendirilmesi için işlem yapar,
- Olaya ilişkin ayrıntıları kayda geçirir, tutanak düzenler,
- Sizi Ailenin Korunmasına Dair Kanun, diğer yasal haklarınız ve işlemler hakkında bilgilendirir,

- Size başvurabileceğiniz yerler hakkında bilgi içeren broşür verir,
- Güvenliğiniz için sizinle birlikte bir değerlendirme yapar ve sonucu hakkında size ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Müdürlüğü'ne bilgi verir,
- Barınma ihtiyacınız varsa sizi Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna yönlendirir. Acil barınma ihtiyacınız varsa ya da yüksek riskli bir durumdaysanız, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumundan bir görevliyi polis merkezine davet ederek sizinle görüşmelerini sağlar,
- İfadenizi okumanızı sağlar (okuyamıyorsanız size okur),
- İfadenizin bir kopyası ile tarih ve numarasını size verir,
- Siz doğrudan başvuramadığınızda bile, başkalarının ihbarını ve şikâyetlerini değerlendirir.

5. Cumhuriyet Savcılığına

- Bulduğunuz yerin Adliyesindeki Cumhuriyet Savcılığına bir dilekçe ile başvurarak suç duyurusunda bulunabilirsiniz. (Dilekçe örneği sayfa 35'de yer almaktadır).
- 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'dan yararlanmak ve koruma tedbiri alınması için talepte bulunabilirsiniz. (Dilekçe örneği sayfa 34'da yer almaktadır).

- Gerekirse sağlık raporu almak için Savcılıktan adli tabipliğe sevkinizi istemelisiniz.
- Dilekçenizin tarih ve numarasını veya bir kopyasını mutlaka saklayınız.
- Cumhuriyet Savcılığı yapacağı soruşturma sonucunda ya kamu davası aēarak konuyu ceza mahkemesine gütürecek ya da şikâyet edenin şahsi dava aēma hakkı olduğunu belirterek takipsizlik kararı verecektir.
- Cumhuriyet Savcısının takipsizlik kararına itiraz hakkınız vardır.
- Cumhuriyet Savcılığının takipsizlik kararı vermesi durumunda dahi şahsi dava aēma hakkınız vardır.

6. Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri

Bulunduğunuz yerin belediyesinde kadın danışma merkezi varsa, bu merkezlerden ücretsiz psikolojik, tıbbi ve hukuksal destek alabilirsiniz. Ayrıca ekonomik desteğe ihtiyacınız varsa belediyelerin aynı ve maddi desteklerinden yararlanabilmeniz mümkündür.

Bazı belediyelere bağlı konukevi/sığınmaevi de bulunmaktadır. Bulunduğunuz yerin belediyesi bu hizmeti veriyorsa, belediyenin kadın danışma merkezine ya da doğrudan belediyeye giderek konukevi/sığınmaevinde kalmak için başvurabilirsiniz.

7. Baroların Adli Yardım Kurulları ve Kadın Danışma Merkezleri

a) Adli Yardım

Barolar, avukatların mesleki örgütleridir. Birçok alanda savunma hakkınızı kullanmanıza destek sunmak, Baroların görevleri arasındadır. Hukuk sistemimiz ihtiyacı olan mağdurların ücretsiz hukuk desteği almasına imkân sağlamaktadır. Bir avukata ihtiyaç duyuyorsanız ve avukatlık ücretini karşılama olanağınız yoksa bulunduğunuz yerdeki Baro sizin için ücretsiz avukat görevlendirir. Avukat sizi yasal haklarınız hakkında bilgilendirir ve yasal işlemlerinizi sizin adınıza yapar.

Bu haktan yararlanmak istiyorsanız;

- Müracaat ettiğiniz polis merkezinde veya jandarma karakolunda görevli memura avukat istediğinizi söyleyiniz, ya da
- Yaşadığınız ildeki Baronun Adli Yardım Kurullarına başvurunuz.

Bu haktan yararlanmak için gerekli belgeler:

Kimliğiniz, ikametgâh belgeniz, muhtardan alacağınız fakirlik belgesi.

b) Hukuksal Danışmanlık

Bugün Türkiye’de 50’den fazla ilde Baro’ya ait Kadın Hukuku Komisyonları vardır. Bu Komisyonlar, kadın haklarının korunması için kadınlara destek vermektedirler. Ayrıca, bazı illerin baroları şiddete maruz kalan veya risk altında olan kadınlara doğrudan

hukuksal danışmanlık hizmeti sunmak ve rehberlik yapmak amacıyla kadın danışma merkezleri açmışlardır. Baro'ya ait Kadın Danışma Merkezi olan iller şunlardır: Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Denizli, Bursa, Adana, Diyarbakır. Bu Merkezlerde çalışan gönüllü avukatlar, ihtiyacı olan kadınlara yasal hakları hakkında bilgi vermekte, onları gereken yerlere yönlendirmektedir.

Bulduğunuz ilde Baroya bağlı danışma merkezi bulunuyorsa, bu merkeze başvurarak yasal haklarınızı öğrenebilirsiniz ve bu haklarınızdan nasıl yararlanacağınız konusunda bilgi alabilirsiniz. Bu merkezlere başvurmak ve bilgi almak için herhangi bir ücret ödemeniz gerekmez.

8. Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

Ülkemizde birçok kadın sivil toplum kuruluşunun (gönüllü çalışan kuruluşlar) kadın danışma merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerde, şiddete maruz kalmış kadınlara, dayanışma anlayışı içerisinde ücretsiz psikolojik, hukuksal, ekonomik konularda danışmanlık ve rehberlik yapılmaktadır. Merkeze başvuran kadının, yaşadığı şiddetle mücadele edebilmesi için destek verilmektedir.

Ayrıca bu gönüllü kuruluşlardan bazılarına bağlı sığınmaevleri de bulunmaktadır.

ŞİDDETE MARUZ KALDIĞINIZDA HAKLARINIZ NELERDİR?

- 4320 SAYILI AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUN
- TÜRK CEZA KANUNUNDA AİLE İÇİ ŞİDDET
- MEDENİ KANUN VE AİLE İÇİ ŞİDDET

1) 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun

a) Bu Kanun Ne Sağlar?

Bu Kanun ile şiddet uygulayan eşinizin ya da diğer aile bireyinin yaşadığınız eve gelmesi engellenebilmektedir.

- Aile içi şiddetin önlenmesi ve şiddete uğrayan kişinin korunması için özel bir kanun bulunmaktadır. Bu yasa “**4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun**”dur.
- **Bu Kanunda, aile içi şiddete maruz kalan aile bireylerinin özellikle kadınların ve çocukların korunması amacıyla, şiddet uygulayan aile bireyi hakkında alınabilecek tedbirler yer almaktadır.**
- Koruma kararı kapsamındaki tedbirlerin uygulama süresi en fazla altı aydır. Süre devam ederken veya süre bittikten sonra şiddet tekrar ederse, yeniden koruma kararı alınması için başvurabilirsiniz.

b) Ne Tür Tedbirler Alınabilir?

- Mahkeme, şiddet uygulayan kişinin 6 aya kadar yaşadığınız evden uzaklaştırılması (eve yaklaşmaması) için karar verebilir.
- Ayrıca, ortak eviniz dışında bir yerde kalıyorsanız, bu eve ve iş yerinize gelmesini de engelleyebilir.
- Evden uzaklaştırma tedbirinin uygulanması, eşinizin veya şiddet

uygulayan diğler aile bireyinin, uzaklaştırıldığı konutun kira, elektrik, su, telefon, doğalgaz ve benzeri giderlerini karşılamasına engel değildir. Kişinin evden uzaklaştırıldığı zaman bu ödemeleri yapmayacağını düşünüyorsanız, hakime bu hususu belirtmekten kaçınmayınız. Hâkim uzaklaştırılan kişinin bu tür yükümlölüklerini yerine getirmesine karar verebilir.

Mahkeme evden uzaklaştırma tedbirinin yanı sıra, şiddet uygulayan eşin ya da diğler aile bireyinin,

- size, çocuklarınıza ve diğler aile bireyelerine karşı şiddete ve korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmamasını,
- sizin ve çocuklarınızın eşyalarına zarar vermemesini,
- kaldığınız eve ya da işyerinize alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak gelmemesini veya bu tür maddeleri bu yerlerde kullanmamasını,
- telefon, mektup vs. iletişim vasıtalarıyla sizi rahatsız etmemesini,
- varsa silahının elinden alınmasını,
- bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurmasını,

sağlayıcı tedbirlere karar verebilir.

Sizin şiddetten korunmanız için mahkeme bu tedbirlerden birinin ya da bir kaçının alınmasına karar verebilir. Mahkeme bu tedbirlerin alınmasına dosya üzerinde yapacağı evrak incelemesi ile karar verir.

ŞİDDET GÖRDÜĞÜNÜZÜ İSPATLAMAK ZORUNDA DEĞİLSİNİZ.

Kanundan yararlanabilmek için aynı evde yaşamak şartı yoktur. Kendi isteğiniz ya da mahkeme kararı ile eşinizle ayrı evlerde oturuyorsanız da, eşinizin size şiddet uygulaması durumunda Kanun sizi korumaktadır. **Kanunun uygulanması sadece fiziksel şiddete yönelik değildir. Bütün şiddet türlerini kapsamaktadır.**

c) Bu Kanunun Korumasından Kimler Yararlanabilir?

- Aile içi şiddete maruz kalan eş, çocuk, aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri (akrabalar),
- Mahkemece aylık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan ya da evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireyleri.

d) Kimler Şikâyet ve İhbar Başvurusunda Bulunabilir?

- Şiddete uğrayan aile bireyi,
- Diğer kişiler (aynı evde oturan kişiler, kardeş, çocuk, akraba ya da şiddeti gören, duyan, tanık olan komşu, öğretmen, doktor gibi kişiler).

e) Nerelere Başvurulabilir?

Polis Merkezine, Jandarma Karakoluna, Cumhuriyet Savcılığına veya Aile Mahkemesi Hâkimliğine müracaat edebilirsiniz. Eğer bulunduğunuz yerde Aile Mahkemesi yoksa, Sulh Hukuk Mahkemesine başvurabilirsiniz. (Dilekçe örnekleri sayfa 34 ve 35'de yer almaktadır.)

f) Başvururken ne kadar masraf ödenir?

4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun kapsamında yapılan işlemler için hiç bir masraf alınmaz.

g) Nafaka ödenir mi?

Nafaka eşinizin gelirinden size ödenmesine hükmedilen mali yardımdır. Eğer eşinizden aldığınız başka bir nafaka yoksa eşinizin evden uzaklaştırıldığı süre boyunca sizin ve çocuklarınızın geçimini sağlamak için nafaka ödemesini isteyebilirsiniz.

● Bunun için verdiğiniz dilekçeye geçiminiz için gerekli nafaka tutarını yazıp talepte bulununuz.

● Eşinizin gelir durumunu ve nereden maaş aldığını gösteren maaş bordrosu vb. belgeleri veya bilgileri mahkemeye vereceğiniz dilekçeye ekleyiniz.

● Mahkeme kararıyla hükmedilen nafakanın tahsili için yapılan

icra takip işlemleri ücretsizdir.

h) Koruma kararına uyulup uyulmadığı nasıl denetlenir?

Cumhuriyet Savcılığı koruma kararının uygulanmasını kolluk kuvvetleri (polis veya jandarma) aracılığı ile izler.

Bunun için polis ya da jandarma;

- Bulduğunuz evi haftada bir kez ziyaret eder,
- Birinci derece yakınlarınız ile iletişim kurar,
- Komşularınızın bilgisine başvurur,
- Oturduğunuz yerin muhtarından bilgi alır,
- Evinizin çevresinde araştırma yapar.

l) Koruma kararına uyulmaması durumunda ne yapılabilir?

Sizin veya başka bir kişinin, şiddet uygulayan kişinin tedbir kararına uymadığını polis merkezine, jandarma karakoluna ya da Cumhuriyet Savcılığına bildirmesi durumunda, ya da

polislin veya jandarmanın, kontrol işlemleri sonucunda, şiddet uygulayan kişinin, koruma kararına uymadığını tespit etmesi durumunda, soruşturma yapılarak durum en kısa zamanda Cumhuriyet Savcılığına iletilir.

Cumhuriyet Savcılığı, koruma kararına uymayan eş veya diğer aile bireyleri hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açar. Bu durumda şiddet uygulayan kişi u aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2) TÜRK CEZA KANUNUNDA AİLE İÇİ şİDDET

Kanunlara göre, aile içinde eşinizin ya da birlikte yaşadığınız diğer aile bireylerinin size psikolojik, fiziksel ya da cinsel şiddet uygulaması suçtur. Bu şiddet türlerinden her hangi birine maruz kaldığınızda, hem 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun kapsamında koruma talep edebilirsiniz, hem de Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre şikayetçi olabilir ve bu kişinin cezalandırılmasını isteyebilirsiniz.

Türk Ceza Kanununa Göre;

Kasten veya Tedbirsizlik Nedeniyle Yaralamak

Bir başka kişiye kasıtlı olarak veya tedbirsizlik nedeniyle zarar veren, onun sağlığının bozulmasına neden olan kişi cezalandırılmaktadır. Bu suç aile bireyelerine yönelik işlenirse, ceza daha da artırılmaktadır.

Eziyet

Eziyet yapan kişiler ağır biçimde cezalandırılmaktadır. Bu suçlar aile bireyelerine karşı işlenirse cezası daha da ağırlaştırılmaktadır.

Çocuk Düşürtmek

- Çocuk aldırarak, yasal olarak en geç hamileliğin 10. haftasında yapılabilir.
- Hamile kadının izni olmadan çocuğunu düşürten kişi cezalandırılmaktadır.
- Kadının rızası olsa bile, 10 haftayı geçmiş hamileliklerde kadın ve çocuğun hamileliğin sonlandırılmasını gerektiren bir sağlık sorunu olmadıkça, hamileliği sonlandırmak suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- Tecavüz sonunda hamile kalınması halinde, hamilelik 20 haftayı geçtikten sonra çocuğun düşürtülmesi suçtur ve cezalandırılmaktadır.

İzinsiz Kısırlaştırmak

Bir kişiyi, kendisinin izni olmadan kısırlaştırarak kişi cezalandırılmaktadır.

Bir Kişiyi Zorla Alıkoymak

Bir kişiyi hukuka aykırı olarak bir yere gitmeye veya bir yerde kalmaya zorlayan kişi cezalandırılmaktadır.

Çalışma Özgürlüğünü Engellemek

Bir kişinin iş ve çalışma özgürlüğünün zor ya da tehdit yoluyla engellenmesi suçtur ve cezalandırılmaktadır.

Birden Fazla Evlilik

Birden çok kişiyle evlenmek yasaktır ve resmi nikah olmaksızın imam nikahı yaptırılması suçtur. Resmi nikah yaptırmaksızın imam nikahı yaptırılanlar ve yapan kişiler cezalandırılmaktadır.

Töre veya Namus Cinayetleri

- Töre veya namus cinayeti işleyen kişiye, Türk Ceza Kanununa göre en ağır ceza verilmektedir ve bu suçta ceza indirimi yapılmamaktadır.
- Evlilik dışı doğan çocuğun, annesi tarafından namus kurtarma gerekçesiyle öldürülmesi ağır biçimde cezalandırılmaktadır.

Kötü Davranışta Bulunma

Aynı konutta birlikte yaşadığı kişiye kötü davranışta bulunan ve şiddet uygulayan kişi cezalandırılmaktadır.

Destek ve Bakım Yükümlülüğü

- Aileye destek ve bakım yükümlülüğünü yerine getirmemek suçtur, bu kişi hakkında dava açılabilir ve kişi cezalandırılır.
- Kocanın hamile olan eşini ya da bir erkeğin sürekli birlikte yaşadığı ve kendisinden hamile kalan kadını çaresiz durumda terk etmesi cezalandırılmaktadır.

Hakaret Etmek

Bir kimseye karşı, onun onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek şekilde davranışta bulunmak veya sövmek cezalandırılmaktadır.

Tehdit Etmek

Bir başkasını, kendisine veya yakınına zarar verileceği, saldırı gerçekleştirileceği şeklinde tehdit etmek suçtur ve cezalandırılmaktadır.

Cinsel Taciz ve Saldırı

- Tecavüz gibi cinsel saldırı eylemleri cezalandırılmaktadır. Tecavüz eylemi sonucunda tecavüze uğrayan kişinin beden ve ruh sağlığı bozulmuş ise cezası daha ağırdır.
- Evlilik içinde eşler arasındaki cinsel saldırı eylemi (tecavüz) de suçtur.
- Cinsel taciz cezalandırılmaktadır. Bu eylem işyerinde olursa ceza artırılmaktadır.
- Çocuklara yönelik cinsel amaçlı saldırılar “cinsel istismar” olarak tanımlanmakta ve ağır biçimde cezalandırılmaktadır. Eğer cinsel istismarı aile bireylerinden ya da akrabalarından biri yaparsa ceza artırılmakta, istismarı gerçekleştiren kişinin konumuna göre bu kişinin velayet veya vesayet hakkı elinden alınmaktadır.

Bekaret Kontrolü

Yetkili hakim ya da savcı kararı olmaksızın, kişiyi bekaret kontrolüne götürülen ve bu muayeneyi böyle bir karar olmaksızın yapan kişi cezalandırılmaktadır.

Fuhuşa Zorlamak

Bir kişinin ya da çocuğun, fuhuşa teşvik edilmesi ya da zorlanması suç kabul edilmektedir ve cezalandırılmaktadır.

Huzur Bozmak

Sırf bir kimsenin huzurunu bozmak için ısrarla telefon eden ya da gürültü yapan kişi cezalandırılmaktadır.

Konut Dokunulmazlığının İhlali

Bir kimsenin konutuna, o kişinin izni olmadan girmek veya izin alıp girdikten sonra buradan çıkmamak suç kabul edilmektedir ve cezalandırılmaktadır.

Çocuğun Kaçırılması ve Alıkonulması

Velayet yetkisi elinden alınmış olan anne veya babanın (ya da bir akrabanın) onaltı yaşını bitirmemiş bir çocuğu veli, vasi veya bakım ve gözetimi altında bulunan kimsenin yanından kaçırması veya alıkoyması suçtur ve cezalandırılmaktadır. Çocuk henüz oniki yaşını bitirmemiş ise, ceza daha da artırılmaktadır.

3) MEDENİ KANUN ve AİLE İÇİ ŞİDDET

Medeni Kanunda, aile içi şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması için düzenlemeler bulunmaktadır.

Aile içi şiddet boşanma nedenidir.

Eşiniz size şiddet uyguluyorsa, hayatınıza kast ediyorsa, kötü davranıyorsa, onurunuzu kırıcı davranışlarda bulunuyorsa boşanma davası açabilirsiniz.

Kimse sizi zorla evlendiremez.

- Kanuna göre herkesin evleneceği kişiyi kendisinin seçme hakkı vardır.
- Zorla, tehditle ya da hileyle yapılan evliliğin iptali için evlilik tarihinden itibaren 5 yıl içinde dava açılabilir.

Ekonomik şiddete izin verilmemektedir.

- Eşlerden biri, meslek veya iş seçiminde diğerinin iznini almak zorunda değildir. Ancak, meslek ve iş seçiminde ve bunların yürütülmesinde evlilik birliğinin huzur ve yararı göz önünde tutulur.
- Aynı evde yaşarken, evin geçimine kazancı ile katkıda bulunmayan eşinizden nafaka isteyebilirsiniz. Aynı evde yaşamak eşinizden nafaka istemeye engel değildir.

- Eşiniz evden ayrılmış, evi terk etmiş ve ailenin geçimine katkıda bulunmuyorsa kendiniz ve çocuklarınız için nafaka isteyebilirsiniz.
- Eğer eşiniz aile huzurunuzu ciddi biçimde tehlikeye düşürüyorsa, ayrı yaşama hakkına sahiptir. Aile mahkemesinden sizin ve çocuklarınızın geçimini sağlamak üzere nafakaya hükmedilmesini talep edebilirsiniz.
- Ailenin ekonomik varlığının korunmasını isteyebilirsiniz. Bunun için, eşinizin malları üzerindeki harcama, satma vb gibi yetkisinin sınırlandırılmasını isteyebilirsiniz. Hakim bu kararı verdikten sonra, eşiniz kendi üzerine olan malları veya eşinize ve size ait ortak olan malları sizin izniniz olmadan satamaz. Örneğin, aile konutunun mülkiyeti eşinize ait ise, evinizin sizin rızanız olmadan satışının engellenmesi için Tapu Dairesinden evinizin tapusuna "aile konutu" şerhi konulmasını isteyebilirsiniz.
- Boşanma davasını siz ya da kocanız açmış olsa da, eğer barınacağınız bir yeriniz yoksa, geliniz yeterli değilse ve çocukların bakım ve korunması söz konusu ise, hakim dava süresince tedbir nafakası ödenmesine karar verebilir.
- Boşanma davasını açıldığında (siz ya da kocanız tarafından), eşinizden maddi ve/veya manevi tazminat isteyebilirsiniz. Eğer boşanmaya neden olan olaylarda eşiniz kusurlu ise ve sizin haklarınız ihlal edilmiş ise ve bunları şahitlerle veya belgelerle ispat ederseniz manevi tazminat isteyebilirsiniz. Ayrıca maddi tazminat da talep edebilirsiniz.

-
- Boşanmaya neden olan olaylarda eşiniz daha kusurlu ise, bir işiniz ya da geliriniz yoksa, eşinizden sürekli olmak üzere “nafaka” isteyebilirsiniz. Bu nafakanın ödenmesi bir geliriniz olana dek ya da siz yeniden evleninceye kadar devam eder. Nafaka almak istediğinizi boşanma davasında mutlaka dile getirin. Bu nafakanın sonraki yıllar için ne kadar olacağının belirlenmesini de isteyebilirsiniz.
  - Nafaka ve tazminat taleplerinizi ya boşanma davası sırasında dile getirmeniz gerekir, ya da boşanma davası kesinleştikten sonraki bir yıl içerisinde nafaka ve tazminat davası açmanız gerekir.
  - Boşanma davası sırasında, çocukların velayetinin size verilmesini ve onlar için nafakaya hükmedilmesini talep edebilirsiniz.

ÖRNEK DİLEKÇE - I KORUMA KARARINA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEĞİ

..... AİLE MAHKEMESİ HAKİMLİĞİ'NE

(Aile Mahkemesi yoksa) ..... SULH HUKUK MAHKEMESİ
HAKİMLİĞİ'NE

4320 Sayılı Kanun Gereği “Koruma Kararı” İstemidir

Davacı: Şiddete maruz kalan kişinin adı soyadı –TC kimlik no

Adres: Şiddete maruz kalan kişinin adresi

Davalı: Şiddet uygulayan kişinin adı ve soyadı

Adres: Şiddet uygulayan kişinin adresi

KONU: 4320 Sayılı Kanun gereğince “Koruma Kararı” verilerek davalı eşimin evden uzaklaştırılması, iş yerime yaklaşmaması, telefonla tehdit ve rahatsız etmemesi bana ve çocuklarıma zarar vermemesi için önlem alınması istemidir.

AÇIKLAMALAR

Ailede yer alan bireyler, maruz kalınan şiddetin biçimi, nafaka talebi gibi hususları ayrıntılı yazınız.

HUKUKSAL NEDENLER: 4320 Sayılı Kanun, Medeni Kanun, TCK ve ilgili mevzuatta yer alan hangi hükümlere dayandığınızı yazınız.

DELİLLER: Nüfus kayıtları, tanık, varsa davalının gelir durumunu gösterir belge, yasal her türlü bilgi ve belgeyi burada gösteriniz ve dilekçenize ekleyiniz.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda kısaca bahsedilen nedenlerle benim ve çocuğumun/çocuklarımla can güvenliği göz önüne alınarak davalının eve yaklaşmaması, işyerine yaklaşmaması, tehdit ve tacizde bulunmaması için KORUMA KARARI verilmesini, benim ve çocuklarımla geçimi için .....YTL nafakaya hükmedilmesini saygı ile talep ederim.

Tarih

Davacının Adı Soyadı

İmza

ÖRNEK DİLEKÇE - 2
CUMHURİYET SAVCILIĞINA YAPILACAK ŞİKAYETE İLİŞKİN
DİLEKÇE ÖRNEĞİ

CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA

ŞİKAYET EDEN : Adı, soyadı, adresi

ŞİKAYET EDİLEN:Eşinizin adı, soyadı ve adresi

SUÇ : Aile içi şiddet, müessir fiil (*başkaca eylem varsa bunlar belirtilecek. Hakaret, Tehdit, silah teşhiri ... taciz, tecavüz gibi*)

SUÇ TARİHİ : (*Olay tarihi belirtilecektir.*)

ŞİKAYET NEDENLERİ :

Eşimle ... tarihinde evlendik. Bu evlilikten müşterek .. çocuklarımız bulunmaktadır.

Eşim bana ve çocuklara sürekli şiddet uygulamakta, dövme, tehdit etmekte, hakaret ve küfür etmektedir.

(*Olayın detayı ayrıca anlatılacaktır*)

Can güvenliğimiz bulunmamaktadır. En son dövmesi sonucu yaralandım. Bunun tespiti için Adli Tıbbı sevkimi istemekteyim.

Eşim hakkında şikayetçiyim. Gerekli soruşturmanın yapılarak Kamu Davası açılmasını ve cezalandırılmasını, ilgili koruma tedbirlerinin de alınmasını istemekteyim.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda sunduğum nedenlerle adli tıbbı sevkim ile yapılacak soruşturma sonunda, özel hukuka ilişkin haklarım saklı kalmak kaydı ile sanık hakkında kamu davası açılmasını ve cezalandırılmasını, 4320 sayılı yasanın ilgili hükmünün uygulanmasını saygılarımla arz ederim.

Tarih
Davacının Ad, Soyadı
İmza

www.aileicisiddet.net

T.C. BAŞBAKANLIK
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Ziya Gökalp Cad. No:40 Kızılay / ANKARA
Telefon: 0 312 433 11 75 / Fax: 0 312 433 11 74
www.ksgm.gov.tr